

Filozofům slovanských zemí*

27–29 května 1999 se v Rzeszowě konala filozofická konference, kterou organizoval Institut filozofie WSP ve Rzeszowě ve spolupráci s Kijevsko-mohylanskou akademií v Kyjevě a Katedrou filozofie a sociologie UMCS v Lublani. Tématem této konference byly Evropské modely tolerance. Během diskuse nad tématem „Slovanské národy na přelomu třetího tisíciletí: společně nebo samostatně“ navrhl profesor Marat Vernikov (Ukrajina) zahájení činnosti, která by vedla k vytvoření Hnutí filozofů slovanských zemí. Tento návrh podpořil profesor Rudolf Mirski (Ukrajina). Setkal se s velkým ohlasem ze strany filozofů z Běloruska, České republiky, Polska, Slovenska, Ruska a Ukrajiny. Nakonec se během setkání po konferenci objevila myšlenka vytvořit žurnál pro filozofy ze slovanských zemí, který by nesl název „ΣΟΦΙΑ“. Za činnosti vedoucí k založení tohoto žurnálu převzal odpovědnost profesor Andrzej L. Zachariasz. Na základě jeho úsilí a díky vřelému přijetí jeho iniciativy Jeho Magnificencí rektorem WSP v Rzeszowě prof. Włodzimierzem Bonusiakem vám nyní můžeme představit první vydání.

Jakým žurnálem by měl „ΣΟΦΙΑ“ být? Komu a pro jaké účely by měl jako žurnál pro filozofy slovanských zemí sloužit? Chtěli bychom, aby to byl první žurnál, který by byl k dispozici všem myslitelům slovanských zemí a který by jim umožnil publikovat mimo jejich národních filozofických sfér. Měl by pro ně znamenat možnost vzájemné prezentace svých výsledků a slovanské filozofické produkce, a také možnost prezentace individuálních filozofických stanovisek.

* Tekst w j. polskim, rosyjskim i angielskim” wydrukowany został w 1 nr ΣΟΦΙΑ, w j. ukraińskim, słowackim i angielskim w 2 nr ΣΟΦΙΑ. Obecnie drukujemy tłumaczenie w j. czeskim, słoweńskim i angielskim.

Текст на польском, русском и английском языках напечатан в 1-м номере ΣΟΦΙΑ, на украинском, словацком и английском – во 2-м номере ΣΟΦΙΑ. В этом номере печатаем перевод на чешский, словенский и английский языки.

The Polish, Russian and English versions of this text were printed in the 1st issue of ΣΟΦΙΑ, the Ukrainian, Slovak and English, in the 2nd issue of ΣΟΦΙΑ. The translations into, Czech, Slovenian and English are printed in the current issue.

Jinými slovy by mělo jít o žurnál podporující národní filozofické skupiny v kruzích slovanských národních kultur. „ΣΟΦΙΑ” tedy chce být žurnálem filozofů slovanských zemí a chce sloužit jejich potřebám a zájmům.

Ediční rada žurnálu je tedy připravena přijmout články, které řeší problémy filozofie v zemích této kulturní oblasti, a zejména ty, které představují originální řešení filozofických problémů. Věříme, že tato výměna myšlenek nepovede jen k bližšímu seznámení, ale že to bude také faktor ovlivňující vznik nových myšlenek, zvláště v oblasti vzájemné koexistence slovanských zemí tváří v tvář procesům civilizační a kulturní globalizace.

První číslo Žurnálu pro filozofy slovanských zemí „ΣΟΦΙΑ” vychází nejen na začátku nového roku nového století, ale také na začátku nového tisíciletí. Již v minulosti vstoupil člověk na cestu zrychlování procesu rozvoje. Tento rozvoj s sebou nese nejen velká očekávání, ale také hrozby. Nelze předpovědět, jak bude svět vypadat, včetně civilizační a kulturní podoby slovanských zemí, na konci tohoto, stále ještě nového století a ještě méně na začátku příštího, čtvrtého tisíciletí. Nicméně bychom byli rádi, kdyby se toto nové tisíciletí, stejně jako to následující, formovalo za spoluúčasti slovanských zemí. Doufáme, že tyto dvě tisíciletí nebudou obdobím slovanského kulturního rozdělení nebo formování nepřátelských a protichůdných civilizací.

Nechť je toto století i tisíciletí časem vzájemného obohacení národních kultur, obohacení prostřednictvím vzájemné inspirace z vlastní a jiných národních tradic. Pro slovanské země, jejichž dějiny a národní identita se odvozují z tradic společného původu, by byla velká škoda, kdyby při formování kultury budoucnosti scházela vzájemná intelektuální inspirace. Je tomu tak, že lidé konají tak, jak myslí. Ideály se formulují prostřednictvím myšlenek a tyto ideály pak vytvářejí cíle pro naši činnost. Je to filozofie, která byla důležitým faktorem podmiňujícím vznik evropské kultury. Z tohoto důvodu nemůže filozofie chybět ani při formování našich národních kultur. Právě ve filozofii jde o racionalizaci skutečnosti, ve které žijeme a tvoříme. Proto žijme moudře a tvořme racionálně. Vytvořme svět, ve kterém různorodost systémů hodnot a myšlenek slouží k obohacení našich národů a zlepšení člověka.

Editor